

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровський педагогічний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»

Навчально-методична картка заняття

Назва та № спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Предмет: Українська мова

Тема: Іменник. Рід іменників (складні випадки узгодження роду іменника з іншими частинами мови). Іменники спільного і подвійного роду.

Тип заняття: практичне

Мета заняття: поглибити знання про норми вживання іменників на позначення назв людей за діяльністю, іменників спільного і подвійного роду, формувати вміння правильно вживати їх у власному мовленні; знаходити й виправляти морфологічні помилки; навички цілепокладання і вміння організовувати, планувати, аналізувати, оцінювати власну навчально-пізнавальну діяльність; висловлювати пропозиції щодо подолання труднощів у засвоєнні проблемних питань з теми; толерантне ставлення до думок і почуттів навколишніх; навички роботи з джерелами інформації та вміння критично оцінювати теоретичний матеріал; прагнення до мовної освіти, світогляд.

Забезпечення заняття:

Навчальний конспект

Література:

Основна:

1. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч.посіб.-8-ме вид.- К.: Вища школа, 2007. - 303 с.

Додаткова:

1. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ "КАЗКА", 2008. -864 с.

2. Орфографічний словник / Уклад. Ковальова Т.В., Коврига Л.П. / - Х.: Сінтекс, 2004. – 1088 с.

3. Ладоня О.І. Українська мова: Навч.посіб./Іван Ладоня. К.: Вища школа, 1993.- 316 с.

4. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія.завдання і вправи: Навч. посібник. – К.: Вища школа,1995.

Інструкція до практичного заняття №

Тема: Іменник. Рід іменників (складні випадки узгодження роду іменника з іншими частинами мови). Іменники спільного і подвійного роду.

Мета заняття: поглибити знання про норми вживання іменників на позначення назв людей за діяльністю, іменників спільного і подвійного роду, формувати вміння правильно вживати їх у власному мовленні; знаходити й виправляти морфологічні помилки; навички цілепокладання і вміння організовувати, планувати, аналізувати, оцінювати власну навчально-пізнавальну діяльність; висловлювати пропозиції щодо подолання труднощів у засвоєнні проблемних питань з теми; толерантне ставлення до думок і почуттів навколишніх; навички роботи з джерелами інформації та вміння критично оцінювати теоретичний матеріал; прагнення до мовної освіти, світогляд.

План практичної роботи

1. Актуалізація мотиваційних резервів здобувачів освіти на основі повторення вивченого.
2. Робота над закріпленням знань, умінь і навичок.
3. Підбиття підсумків.

Хід практичної роботи

1. Актуалізація мотиваційних резервів здобувачів освіти на основі повторення вивченого. Письмово дайте відповідь на питання.

- Отже, що вивчає морфологія?
- Скільки частин мови вміщує в собі морфологія?
- На які групи поділяються частини мови?
- То яка ж частина мови називається іменником? Які морфологічні ознаки іменника?
- Іменники спільного роду це?
  - Як визначити рід іменника?
  - А як визначити іменники спільного роду?
  - Що ми пам'ятаємо про іменники, які називають особу за професією та посадою?

2. РОБОТА НАД ЗАКРІПЛЕННЯМ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Вправа 1.

Визначити рід поданих іменників.

Кінь, робота, вікно, курча, дядько, гора, теля, завзяття, магнолія, надія, тато, честь, лють, Микола, Микита, озеро, радість, стілець, калина, екіпаж, музей, пісня, море, життя, явище, яблуко.

Вправа 2.

Подані слова записати в стовпчик: чол.рід, жін.рід, сер.рід, спільний рід, подвійний рід.

Бандероль, поле, трудяга, вовчище, академік, біль, жито, бідолаха, голуб'ятко, пальто, житниця, нежить, суміш, колос, базіка, пальто, вермішель, мігрень,

хліб, собака, мігрень, антресоль, колосся, жаднюга, шампунь, стилияга, замазура, Сибір, гуаш, невдаха, путь, розкіш, нероба, ярмарок, директорка, роззява, гарбузище, учитель, поет, поетеса, п'яниця, ручище, рева, відьмище.

Вправа 3.

Прочитати. Замінити словосполучення і речення іменниками спільного роду. Запишіть у зошит.

- 1) Роботяща, працююча людина.
- 2) Людина, яка говорить багато і беззмістовно.
- 3) Неуважна людина.
- 4) Людина з дефектом мови, що полягає у невмінні правильно й чітко вимовляти деякі слова чи звуки.
- 5) Той, хто навчився чого-небудь самостійно, без систематичного навчання, без керівника.
- 6) Той, хто мешкає поруч, поблизу кого-небудь.
- 7) Службовець пошти, який розносить кореспонденцію адресатам.

Вправа 4.

Прочитати прислів'я і приказки. Пояснити їх повчальний зміст.

- 1) Базіка набалака — і в торбу не збереш.
- 2) Соня та ледацюга — рідні брати.
- 3) Гуляка гуляв: ні чобіт, ні халяв, а додому прийшов — не знайшов підошов.
- 4) З достатків хороших не йдуть в міхоноші.
- 5) Білоручки — дармоїди та недоучки.
- 6) Нероба гірше пияка.
- 7) Вереда сам себе раз на рік любить (Нар. творчість).

► **Визначити рід іменників. Виписати іменники спільного роду.**

3. Підбиття підсумків.

1. Самостійна робота. Складіть таблицю родів іменника, наведіть по 5 прикладів.
2. Домашнє завдання.